

Politkaliniai ir tremtiniai nori antrojo Niurnbergo

Atkelta iš 1 psl.

Pirmininkas už nuopelnus Lietuvai, siekiamą atkurti istorinę tiesą ir tautos atminties puoselėjimą įteikė Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos apdovanojimus Zofijai Gončarukienei, Konstantinui Jasinevičiui, Feliksui Mažeikiui, Tautvyliui Aleksiejui, Alfonsui Baranauskui, Juozui Barisai, Teresei Gailiūnienei, Nijolei Dilienei ir kitiems mūsų kraštiečiams.

Tremtinių klubo steigėja Teresė Gailiūnienė sakė, kad tik patyręs skausmą žmogus visada supras kito ašarą. Ji pripažino surinkusi pirmuosius klubo veiklą atspindinčius dokumentus, kuriuos norinti perduoti Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Rokiškio skyriui. Tylos minute ji pakvietė pagerbti ir mirusius tremtyje, ir čia, Lietuvos žemėje.

Rajono meras Almantas Blažys sakė, jog malonu, kad šios organizacijos nariai Jūratė Čypienė ir Algis Kazulėnas yra ir rajono tarybos nariai, per posėdžius pateikiantys daug svarių pasiūlymų. Meras susirinkusiems priminė, jog iš rajono biudžeto organizacijos skyriui šiemet skirta 3000 litų, pastatyti keturi butai tremtinių šeimoms, grįžtančioms į gimtinę.

Jubiliejų pažymintįs organizacijos narius Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatoriai) vardu sveikino Seimo narys Petras Šalčius, Lietuvos krikščionių demokratų partijos vardu - Irena Saikalienė, kolegos iš Utenos. Gauta sveikinimo telegrama iš partizano sesers kauniškės Emilijos Vaičėnaitės.

Apdovanojimas įteikiamas Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Rokiškio skyriaus pirmininkei Zofijai Gončarukienei.

Po iškilmingo minėjimo įvyko rinkiminė konferencija. Išrinkta nauja Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Rokiškio skyriaus taryba.

Autoriaus nuotraukos

Genė Daminauskienė buvo ištremta į Sibirą, o Valės Pupelienės vyras ilgas metus kalėjo.

Tremtinių klubo steigėja Teresė Gailiūnienė.

Policininkų atlyginimams skirta daugiau lėšų

Rasa Čižauskienė

Per 3 šių metų mėnesius rajone registruoti 186 nusikaltimai (pernai - 132), iš jų 146 (103) kriminaliniai. Nepilnamečiai įvykdė 16 (5) nusikaltimų, anksčiau teisti 44 (14), neblaivūs 22 (17). Viešose vietose įvykdyta 13 (7) nusikaltimų, gatvėse 4 (4).

Registruotos 97 (66) avarijos. Jų metu 2

(2) žmonės žuvo, 18 (22) buvo sužeisti. Išaiškinti 702 (813) kelių eismo taisyklių pažeidėjai. 114 (105) piliečių automobilius vairavo neblaivūs. Skirta daugiau kaip 220 tūkst. Lt piniginių baudų.

Daugiausia nusikaltimų užregistruota Rokiškio mieste - 76. Obelių seniūnijoje - 25, Rokiškio kaimiškojoje - 22, Juodupės - 12, Pan-

dėlio - 22, Panemunėlio - 5. Nusikaltėliai padarė 147 tūkst. Lt žalos.

Policijos komisariato pareigūnus labiausiai neramina nuolat daugėjančios vagystės. Jų per 3 mėnesius registruota net 116 (pernai 81). Daugiau iškelta baudžiamųjų bylų, susijusių su alkoholio gaminių laikymu, gaminimu, pardavimu. Vien per kovo mėnesį užregistruota 10 tokių nusikaltimų. Labai dažnai įkliūva tie patys piliečiai.

Anot policijos pareigūnų, susirūpinti turėtų žmonės, netrukus į pievas išginstantys gyvulius. Ne paslaptis, jog ganyvos sezonas - didžiausias gyvulių vagysčių laikotarpis.

Nukelta į 6 psl.

Rajono valdyboje

Praėjusiame rajono valdybos posėdyje svarstyti 23 klausimai, priimti 22 sprendimai.

Savivaldybės manevrinių butų fonde buvęs butas Nepriklausomybės a. 10 a., sudarius panaudos sutartį, suteiktas rajono Tautodailininkų sąjungai.

Valdyba trims prekybos įmonėms išdavė licencijas verstis mažmenine prekyba visų rūšių alkoholiniais gėrimais, dviem – alumi (viena licencija perregistruota), vienai – panaiškinti. Trims įmonėms išduotos licencijos verstis mažmenine prekyba tabako gaminiams.

Dvylikai piliečių leista laisvai disponuoti atkurtomis santaupomis po indėlininko mirties (po 1998 m. sausio 1 d.). Tokia pat teisė suteikta vienam piliečiui, nukentėjusiam nuo gaisro.

Patvirtintos šių metų eilės valstybės paramai gauti Juodupės, Jūzintų, Kazliškio, Obelių, Pandėlio, Kamajų, Kriaunų, Panemunėlio ir Rokiškio kaimiškajai seniūnijoms.

Už šiuurkščius paslaugų teikimo tvarkos pažeidimus ir sutarties nesilaikymą valdyba panaikino individualiai Vitalijaus Isakovo įmonei licenciją vežti keleivius maršrutiniu taksi. V.Isakovui pasiūlyta sudaryti sutartį su UAB "Rokiškio autobusų parkas".

Šiandien valdybos posėdyje bus svarstoma taip pat nemažai klausimų.

Kainuos tik transportas

AB "Rokiškio sūris" iš pieno išrūgų gamina lakofiltratą, kuris tinka gyvuliams šerti. Šį pašarą sūrininkai gyvulių augintojams atiduoda veltui. Kainuoja tik atvežimas.

Koks tai pašaras? Į šį klausimą atsako Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos Rokiškio skyriaus konsultantė gyvulininkystei Birutė SPUNDZEVIČIENĖ.

- Viena kilogramė lakofiltrato vidutiniškai yra 0,24 pašarinio vieneto, 2,18 MJ apykaitos energijos, 3,6 virškinamųjų baltymų, 0,8 g kalcio, 1 g fosforo, įvairių B grupės ir kitų vitaminų. Daug laktozės.

Lakofiltratu galima šerti penimas kiaules ir galvijų prieauglį. Augančioms penimoms kiaulėms, sveriančioms 40–120 kg, galima duoti 1–2 litrus. 3–6 mėn. veršeliams per dieną gali būti sušeriama 2–3 litrai lakofiltrato. Nuo 2 mėn. jį reikėtų maišyti su pienu, o nuo 3 mėn. duoti gryną.

Prie lakofiltrato gyvuliai pratinami 5–7 dienas.

Iš AB "Rokiškio sūris" imamo lakofiltrato kiekis turi būti ne mažesnis kaip 500 kilogramų.

Renkimės ganiavai

Birutė Spundzevičienė

Rokiškio žemės ūkio konsultavimo tarnybos konsultantė gyvulininkystei

Pavasari kultūrinėse ganyklose išryškėja sunykę žolynai, išgedusių žolių ploteliai. Juos atsėjant, reikia pagausinti ankštinių žolių, ypač baltųjų dobilų. Būtina

išlyginti

k u r -

m i a -

rausius ir

gyvulių išmatų krūveles, sutvarkyti aptvarus, surinkti paukščių, graužikų lavonėlius, neištirpusių trąšų gabalus, vielas, kitus aštirus daiktus, kad gyvuliai neapsinuodytų ar nesusižeistų. Reikia numatyti, kur gyvuliai bus girdomi. Geriausia, jei gyvuliai galėtų atsigerti bet kuriuo metu. Jei numatoma gyvulius papildomai šerti, reikėtų pasirūpinti ēdžiomis.

Pavasari, tik pradėjus žolei žaliuoti, patariama pusę ganyklos patręšti azoto trąšomis (150-300 kg/ha amonio salietros ar 110-120 kg/ha karbamido).

Kuo anksčiau pradėsime ganyti jaujoje žolėje, tuo daugiau gausime produkcijos. Pavasari reikia pradėti trinti prie žolės, kai ganykla pakankamai pradžiūsta ir žolė paauga iki 10 cm aukščio. Vėlyvą pavasari sausose ganyklose ganiavą reikėtų pradėti žolei paaugus iki 5 cm. Suvėlavus ganiavos pradžią, iš kiekvienos karvės, Gyvulininkystės instituto tyrimų duomenimis, netenkama po 30-40 litrų pieno. Jauna žolė turi daug lengvai įsisavinamų medžiagų. Joje yra 60-80 proc. vandens, o sausąsias medžiagas sudaro 10-25 proc. baltymų, 5-7 proc. riebalų, 16-30 proc. ląstelienos ir angliavandenių bei kitų medžiagų. Žaliajame pašare daug karotino, E, K, D ir B grupių vitaminų. Išgintiems gyvuliams nuo žolės gali sutrikti virškinimas, todėl gyvulius ganiavai reikia pradėti rengti dar tvarte. 10-15 dienų prieš ganiavą duodama daugiau sultingų ir stambiųjų pašarų. Pirmomis dienomis išgenami padėję gyvuliai ir ganomi 2-3

valandas. Išginti reikėtų tik nukritus rasai. Vėliau ganymo laikas ilginamas.

Pavasari pirmiausia nuganomi šunažoliniai plotai. Po to galvijai pervaromi į ganyklą, kurioje auga vidutinio ankstyvumo žolynai – pievinė miglė, tikrieji eraičinai. Vėliau ganomos žolynuose, kur vyrauja motiejukai ir baltieji dobilai.

D a u -
g i a u s i a
p r a r a n d a -

ma pieno ganant karves peraugusioje, išplaukėjusioje žolėje birželio mėnesį, todėl reikia stengtis žolę kuo anksčiau nupjauti, pasigaminti geresnės kokybės pašaro. Kuo anksčiau nupjauname, tuo greičiau atželia atolas.

Per ganiavos sezoną karvės saikingai šeriamos koncentratais, duodant 200-250 g vienam kilogramui pieno. Jei žolė vešli, žolyne gausu ankštinių žolių, koncentratų galima sumažinti iki 100-150 g vienam kilogramui pieno. Karves būtina aprūpinti mineraliniais pašarais, druska.

Anksti pavasari karves papildomai galima šerti žaliuoju pašaru – žiemniais rapsais, rugiais, vėliau daugiametėmis žolėmis, kelių sėjos terminų vienmečių žolių mišiniais ir t.t. Papildomai karves reikia šerti taip, kad ēdžioje neliktų išėdų. Vienam kartui pašaro karvei duodame ne daugiau kaip 15-20 kg. Peraugusius pašarus geriau tikty šerti smulkintus, paskanintus melasa ar druska.

Mūsų krašte ganyklinis periodas trunka 145-155 dienas. Per sezoną ganyklas galima nuganyti 4-6 kartus. Po nuganyto turi likti 5-6 cm žolės ražienos, kurias per savaitę reikia patręšti azoto trąšomis.

Kad gyvuliams užtektų žolės visam sezonui, rudenį, spalio mėnesį, reikia tręšti fosforo ir kalio trąšomis – 300 kg/ha chlorido.

Tinkamai prižiūredami ganyklas visada turėsime pilnaverčio žaliojo pašaro.

Saulius Sakalauskas

"Kiekvienas turi pasirūpinti savimi pats! Tai rinkos taisyklė ir tuo pačiu menas", - pasakė aukštas pareigas užimantis Lietuvos pareigūnas.

"Ir Jūs tai puikiai įrodėte, didieji stabilizatoriai ir privatizatoriai, - pagalvojau. - Taip pasirūpinote, kad likusieji (o jų - didžioji dalis) liko tik žiūrovais, tiksliau, nebyliais liudininkais. Tokių "fokusių" prisižiūrėjome, tokių pokštų, kad didžiausi pasaulio iliuzionistai nuleistų rankas.

Vien privatizacija ir bankų tuštėjimo metas ko verti!.."

Menas... Dar laukiniai žmonės primityviai keverzodami ant olos sienų siekė šitaip išreikšti savo džiaugsmą ir rūpesčius. Kuo nuo jų skiriasi lietuviai, stovintys ant 3 eros slenksčio? Ne kažin kuo. Vyrauja instinktas - griebk, ką nutveri, ir vilk į savo olą. Tas "griebk" jau seniai užgožė baime prarasti laisvę. Tuo labiau, jei ta galva ne tavo... Vaizdelis niūrokas.

Neištvėręs ėmiau ir nupiešiau paveikslus, kuriuose pavaizdavau tai, kas buvo susikaupę mano viduje. Miesto

centre pakabinau intriguojančio teksto skelbimą:

"Visą parą nemokamai...

Bedarbių gatvė 101-1001k".

Pirmi iš smalsumo užsuko vaikai. Tik pamatę mano kūrinius, puolė pro duris žviengdami.

Atėjo ir kelios pensininkės. Apsidairiusios įpuolė drabužių spinton ir tuoj nusivylė:

- Tai čia šitie rūbai?

Nelabai supratau, ko jos nori:

- Šitie. Mano šventiniai rūbai...

- Tačiau jų mums ir veltui nereikia. Tokie sutrinti...

- Aš ir nesiūlau. O šiaip, visai geri drabužiai.

Tik prieš trejus metus iš "labdaros" pirkau. Tada dar galėjau sau tai leisti...

- Tai ką gi tu siūlai? Ar tik ne?

Parodžiau paveikslus. Davatkėlės pažiūrėjo į juos. Aršiausia tėsė:

- Porno!..

- Ką jūs, tai mūsų gyvenimas. Iš natūros piešiau...

Moterėlės besizęgnodamos išpuolė laukan.

Kurį laiką daugiau niekas nesirodė, kol neatsidangino mano paties pakviestas kritikas. Tačiau šis nepuolė prie mano šedevrų. Godžiai prigludo prie vandens čiaupo ir ilgai gėrė.

- Kodėl kiti kritikai, kuriuos kviečiau, nepasirodė? - paklausiau.

- Po naktinio plenero - kūrybinė krizė.

Kritikas užtraukė dūmelį ir įdėmiai pažiūrėjo į paveikslus:

- Originalu. Tik kodėl tokios niūrios spalvos? Vyrauja ruda...

- Gyvenimas toks. Piešti jį šviesiomis spalvomis būtų melas.

- Nesa-
kyk, - pa-
prieštaravo
jis. - Yra ir
kitokių
spalvų. Pa-
vyzdžiui,
balta - kai
gerokai

Gyvenimo spalvos

"įkalti". Gyvenimas iš karto pasidaro gražesnis.

Už lango pasigirdo triukšmas. Pažvelgiau - davatkėlės suorganizavo nedidelį mitingą. Visi kažkuo piktinosi, o aršiausieji rodė į mano langus, lyg aš būčiau dėl visko kaltas. Kažkas paleido akmenį, dar vieną, trečią... Dužo stiklai.

Mitinguotojams išsiskirsčius, užtaisčiau išdužusius langus savo pieštais paveikslais iš mūsų gyvenimo. Tegu valdžia mato juos kasdien...

PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13 54

**e-mail: pragiedruliai
@post.omnitel.net**

Leidėjas UAB

"Rokiškio pragiedruliai"

Indeksas 424

2 spaudos lankai.

**Laikraštis leidžiamas
trečiadieniais ir
penktadieniais**

Tiražas 6025 egz.

Redaktorius

Vygandas Pranskūnas

Redaktoriaus pavaduotoja

Rasa Čižauskienė Tel. 51354

Korespondentas

Stanislovas Varneckas Tel. 51354

Buhalterė

Antanina Šapranauskienė Tel. 51354

Leidybos centras:

Jolita Kaškevičienė,

Giedrius Šimėnas Tel. 51354

Rankraščiai negražinami

Redakcija už reklamos ir
skelbimų turinį neatsako
Skelbimai ir prenumerata
redakcijoje priimami
darbo dienomis

Prenumeratos kaina:

1 mėn.- 6 Lt;

3 mėn.- 18 Lt;

6 mėn.- 36 Lt.

*Kas gražu, atsilieps, kas
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.*

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1999 m. balandžio 14 d. trečiadienis. Nr. 29. (109) Kaina 0,80 Lt.

Politkaliniai ir tremtiniai nori antrojo Niurnbergo

Praėjusį šeštadienį Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Rokiškio skyrius minėjo savo veiklos dešimtmetį, taip pat prisiminti 1949 metų kovo mėnesio didieji trėmimai. Šv. Mato bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, prie paminklo tremtiniams Vytauto gatvėje padėta gėlių.

Vygandas Pranskūnas

Savivaldybės rūmų salėje vykusiame iškilmingame minėjime dalyvavo Seimo narys Petras Šalčius, rajono meras Almantas Blažys, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos tarybos ir valdybos pirmininkas Antanas Lukša, svečiai iš Utenos, Biržų.

Sąjungos rajono skyriaus pirmininkė Zofija Gončarukienė prisiminė, kad 1941 - 1952 metais iš Rokiškio apskrities buvo ištremta daugiau kaip 3700 žmonių. Vieni grįžo suluošinti, kitus priglaudė šalta Sibiro žemė. Pirmininkė kalbėjo apie pirmuosius tremtinių klu-

bo veiklos metus, apie žmones, subūrusius tremtinius į klubą, nuveiktą darbą. Ji sakė, kad surinkta nemažai istorinės medžiagos, perlaidotos bolševikų aukos, pastatyta apie 30 paminklų. Zofija Gončarukienė papriekaištavo Bažnyčios atstovams, neleidusiems šventoriuje įamžinti tremtinių atminimo. 1994 m. liepos 16d. organizacijai suteiktas partinis statusas, jos nariai aktyviai dalyvauja Lietuvos politiniame gyvenime. 1991 m. įkurtas rajono tremtinių choras, iki šiol surengęs apie 200 koncertų.

Antanas Lukša kalbėjo, jog organizacija spalio mėnesį Lietuvoje pasiryžusi surengti antrąjį Niurnbergo procesą. Į jį

žadama pakviesti garsius pasaulio juristus, žmones iš Europos ir kitų šalių, kurie papasakotų apie bolševikų nusikaltimus. "Mes nenorime keršto, mes norime atskleisti tiesą", - tvirtino Antanas Lukša.

Nukelta į 2 psl.

Algis Kublickas – šalies čempionas

Vitas Žitkus

Šiauliuose vyko Lietuvos vaikų ir jaunųjų karatė kyokušin čempionatas, kuriame dalyvavo 186 imtynininkai iš 28 klubų. Dėl apdovanojimų ant tatamio kovojo ir 7 Rokiškio "Samurajaus" klubo nariai.

Geriausiai sekėsi vaikų grupėje rungtyniaavusiam J. Tūbelio gimnazijos moksleiviui Algiui Kublickui. Jis kumitė rungtyje tapo čempionu, beje, antrus metus iš eilės, o kata buvo antras.

Toje pačioje grupėje (kumitė rungtyje) Eduardas Jarmolajevus iškovojo sidabro medalį. Jaunučių grupėje Edgaras Bulovas vienoje rungtyje buvo antras, kitoje – trečias.

Neblogai pasirodė Justas Puteikis, Martynas Rastenis, Aurimas Zaleckas bei Deimantas Trukšys.

Lietuvos karatė kyokušin federacijos prezidentas Romas Vitkauskas "Samurajaus" klubo vadovui Regimantui Strumskiui, šios sporto šakos veteranui, įteikė samurajų lanką, atvežtą iš Indonezijos.

Gegužę analogiškas jaunių čempionatas vyks Marijampolėje.

Seminaras ūkininkams

Šiandien 10 val. rajono Žemės ūkio konsultavimo biuras organizuoja seminarą ūkininkams mokesčių tema. Žemdirbius konsultuos Mokesčių inspekcijos ir "Sodros" darbuotojai.

Kaip mus informavo "Sodros" rajono skyriaus vedėjos pavaduotoja Regina Jasinevičienė, iš 3060 ūkininkų socialinio draudimo įmokas turėtų mokėti 500, tačiau moka tik 28 žemdirbiai.

Seminaras įvyks Savivaldybės I a. salėje.

Antanas Lukša pasiryžęs rengti antrąjį Niurnbergo procesą.

Parama - tai ne vien pluoštelis pinigų

Kiekvieną dieną į rajono Savivaldybės Socialinės paramos ir darbo tarnybą kreipiasi piliečiai, tikėdamiesi vienokios ar kitokios pagalbos. Labiausiai ji reikalinga neįgaliesiems, senyvo amžiaus žmonėms, tiems, kuriuos ištiko kokia nors nelaimė, našlaičiams, asocialių šeimų vaikams.

Vygandas Pranskūnas

Tarnybos vadovas Vitalis Giedrikas sakė, kad iš šių metų rajono biudžeto socialiniai paramai skirta daugiau kaip 5 mln. 950 tūkst. litų. Per Socialinės paramos ir darbo tarnybą numatyta panaudoti daugiau kaip 3 mln. 300 tūkst. litų. Jei anksčiau, anot V.Giedriko, socialinė parama buvo pagrįsta tik pinigėmis išmokomis, tai dabar tarnyba teikia ir kitokias paslaugas. Tiesa, įvairios pašalpos, kompensacijos ir šiuo metu žmonių bene labiausiai laukiamos. Jos reikalingos šeimoms, auginančioms vaikus ir gaunančioms mažas pajamas, Černobylio avarijos likvidavimo dalyviams, sergantiems cukriniu diabetu ir t.t.

Tarnybos vadovas sakė, kad nemažai žmonių paramos prašo po klubo sąnario protezavimo operacijos. Įstatymai tokios paramos nenumato. Tačiau per šią tarnybą vienkartinė pašalpa skiriama iš rajono biudžeto.

- Operacijas valstybė atlieka nemokamai, bet jų ligoniams neretai eilėje tenka laukti po porą metų. Tie, kuriems

laukimas nebeįmanomas, už operaciją moka. Operacija kainuoja apie 3-4 tūkst. litų, mes galim kompensuoti 30 proc. šios sumos, - teigė V.Giedrikas.

Prieš kurį laiką socialinės (ne piniginės) paslaugos buvo teikiamos tik stacionariuose globos namuose - Obelių, Skemų pensionatuose. Nuo praėjusių metų prie tarnybos suburta individualios priežiūros darbuotojų grupė. Iš pradžių šį darbą dirbo tik du žmonės, kurie Rokiškyje aptarnavo daugiau kaip 10 invalidų, vienišų senukų. Jie pas globotinius lankydavosi 3-4 kartus per savaitę. Tvarė būstą, sumokėdavo mokesčius už komunalines paslaugas, jei reikdavo, iškviesdavo gydytoją. Šiomet individualios priežiūros grupėje jau keturi žmonės. Jie globoja 21 miesto gyventoją. Kaimo gyventojams panašios paslaugos kol kas neteikiamos dėl lėšų transportui stygiaus. Tačiau nuo pernai metų atokių vienkimių žmonėms, kuriems reikalinga priežiūra, skiriami globos pinigai - 50 litų. Už juos jie gali pasisamdyti padėjėju kaimyną ar giminaitį.

Dar viena nauja tarnybos veiklos kryptis - invalidų ir neįgaliųjų integra-

Socialinės paramos ir darbo tarnybos vadovas Vitalis Giedrikas.

vimosi į visuomenę programų rengimas, jų įgyvendinimas kartu su visuomeninėmis organizacijomis - invalidų, silpnaregių ir aklųjų draugijomis, diabetikų klubu, sutrikusio intelekto žmonių draugija "Viltis". Šioms programoms įgyvendinti pernai iš rajono biudžeto buvo skirta 15 tūkst. litų, šiemet - 20 tūkst.

- Jau daug kas žino, jog prie mūsų tarnybos įkurta pedagoginė psichologinė grupė, kurios bazė - Senamiesčio vidurinėje mokykloje. Čia dirba įvairių specialistų komanda, galinti suteikti atitinkamą pagalbą ir vaikui, ir jo tėvams, - sakė V.Giedrikas.

Rajono gyvenvietėse veikia dienos centrai. Juose vaikai, daugiausiai iš asocialių šeimų, užimti po pamokų.

Pernai tarnyba gavo antrą specialųjį autobusą. Apie 120 pirmos ir antros grupių invalidų, vaikų invalidų, senyvo amžiaus žmonių vyko į ligonines, sanatorijas. Ši autopašauga - nemokama.

- Nors teikiam nemažai naujų paslaugų, tačiau žmonės tebėra įsitikinę, jog vertingiausia parama - tai pašalpa ar kompensacija, - sakė V.Giedrikas. - O juk kitokia kartais būna daug vertingesnė.

Autoriaus nuotraukos

Kaimo žmogus daugiau paramos gali tikėtis iš seniūnijos.

Atkelta iš 7 psl.

paskaityti? Ar dažnai neturite valgiaraštyje nurodytų patiekalų?

Laimis:

- Dažniausiai klientas gauna visko, ko pageidauja. Tik labai retai neturime to, kas nurodyta valgiaraštyje. Užtikrinu - klientas nebūna nuskriaustas.

Vita:

- Taip, kartais mes neturime nurodyto patiekalo. Tada klientui pasiūlome kokį nors kitą, neprasčiau. Galiu pasidžiaugti - netrukus bus daugiau ir įvairesnių patiekalų.

Ričardas:

- Visada randame kompromisą. Kaip gali neatrasti kito patiekalo, kuris patiktų tą, kurio neturime? Klientai nėra tokie įžūlūs ir maloniai sutinka su mano pasiūlymu.

- Kokie žmonės dažniausiai lankosi jūsų kavinėje? Ar yra nuolati-

yra. Su jais bendrauti lengviau ir maloniau. Aš jau žinau, ko jie pageidau ir

kaip su jais elgtis. Rūkyti pas mus draudžiama. Manau, kad tai privalumas, ir klientų tai neatbaido. Juk sakoma: "Jūsų teisė rinktis".

Vita:

- Savaitgaliais renkasi jaunesnio amžiaus žmonės, moksleiviai, o darbo dienomis - įvairaus amžiaus klientai. Nuolatinių yra ir su jais bendrauti visada malonu. Kad kavinėje galima rūkyti, la-

siai sakyti, nuolatiniai. Rūkymas - privalumas. Jaunimėlis renkasi vakare, kad atsipalaiduotų, parūkytų.

- Ar palieka rokiškėnai arbatpinigių?

Laimis:

- Palieka, tačiau nėra labai dosnūs. Daugiausia palieka Rokiškio verslininkai ir užsieniečiai.

- O eiliniai?

Laimis:

- Eiliniai valgo picą ir skaičiuoja centus. Kol kas ne kiekvienas iš mūsų gali sau leisti palikti

arbatpinigių.

Vita:

- Būna, kad palieka, nors ir po kelis centus. Tai mūsų miesto aukštuomenės atstovai. Anksčiau būdavo labai daug klientų rusų, baltarusių. Va, jie tai jau negailėdavo arbatpinigių, kitaip sakant, nesismulkindavo. Bet dabar Rusijoje krizė, rusai nebeužsuka, taigi ir arbatpinigių nebėra.

Ričardas.

nių klientų? Su jais, tikriausiai, lengviau? Ar laikote privalumu tai, kad kavinėje galima arba draudžiama rūkyti?

Laimis:

- Dažniausiai ateina pagyvenę žmonės, šeimos, mamos su vaikučiais. Žodžiu, žmonės, kurie nori skaniai pavalgyti, maloniai praleisti laiką jaukioje, ramioje aplinkoje. Nuolatinių klientų

Vita.

biausiai džiaugiasi jaunimas. Aišku, yra ir nepatenkintų. Aš manau, kad rūkyti kavinėje yra privalumas. Antraip prarastume daug klientų. Manau, kad klientas turi pats pasirinkti, į kokią kavinę jam eiti mieliau: ten, kur prirūkyta, ar kur tyras oras.

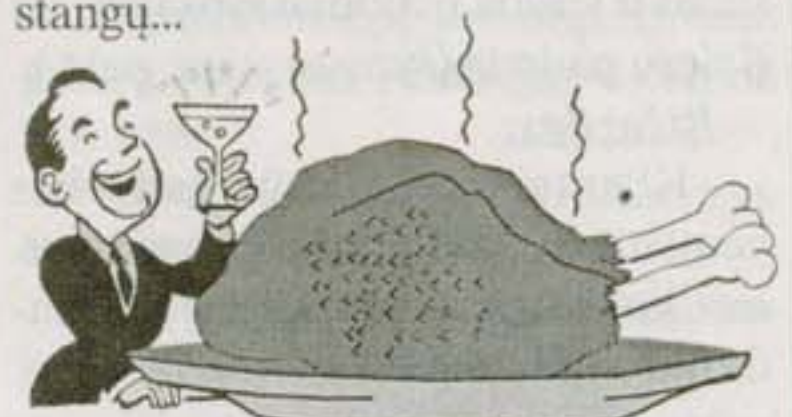
Ričardas:

- Padavėju dirbu jau septyneri metai, todėl pusė mano klientų, galiu drą-

Laimis.

Ričardas sakė, kad rokiškėnai nepalieka arbatpinigių. Jie, anot pašnekovo, matyt, nevertina barmeno pastangų...

Rimantas Jurgelionis**Vaikystėje vadindavo gyvsidabriu**

Gimiau ir užaugau pačiame Rokiškio seniuniestyje, netoli nuo senųjų kapinių. Prieš karą šalia mūsų namo žydas Beigelis turėjo maisto parduotuvę, kurioje mus labiausiai domino saldainiai. Tačiau kai jų negaudavome, mėgdavom Beigelį paerzinti: "Jankel, beigel ci-ci-ci – tavo vaikai papečky". Kai jis puldavo mus vaikyti, išsilakstydavom kaip žvirbliai. Buvau greičiausias ir vikriausias, tad lengvai pasprukdavau. Gal nuo tada ir prasidėjo mano sportinė karjera, – šypsodamasis pasakoja jau į septintą dešimtį įkopęs pašnekovas.

Juozo Tumo – Vaižganto gimnazijoje Bronius mokėsi kartu su broliais Semetomis, Viliumi Zalenkausku, Jonu Sauliumi. Visi mėgo sportą, vieni kitiems nenusileisdavo varžybose.

- Kai reikėdavo sliuogti kopėčiomis, niekas kitas manęs nepavydavo. Tada mane ir praminė gyvsidabriu. Pokario metais vyres-

zijoje. Jaunojo kario dienos dažniausiai prabėgdavo ringe. Nuolatinės treniruotės, varžybos. Bronius boksavosi antrame pusvidutiniame svoryje. Jam teko susikauti su žymiais to meto boksininkais – Juškėnu, Uosiu.

- Tačiau jaučiau, kad ringe didelių aukštumų nepasieksiu, nes svoris didelis, o ūgis

kovas Smuškevičius". Žuvį gaudėme prie Senegalo, Maroko, Dramblio Kaulo, kitų Afrikos valstybių krantų. Buvome pasiekę ir Braziliją. Laivų igulą sudarydavo apie 80 žmonių. Ir čia vyrus pradėjau kviesti į sunkumų kilnojimo treniruotes, organizuodavome varžybas. Jautėme pasitenkinimą, kai

mes, ciliniai jūreiviai, nugalėdavome bocmanus, kapitonus padėjėjus. Taip greičiau prabėgdavo laikas, sustiprėdavome fiziškai. Tačiau iškelti štangą siūbuojant deniui ne visiems pavykdavo. Būdavo ir kurioziškų atvejų, kai vyrus laivas nusiųsdavo į vieną, o štangą – į kitą pusę. Jūroje praleidau beveik 4 metus.

Jėgos jam nestigo...

Petro Blaževičiaus parengtoje knygoje "Rokiškio krašto kūno kultūros ir sporto istorija" rašoma, kad Bronius Svirskys buvo vienas pirmųjų Rokiškio krašto sunkiaatlečių.

Rokiškėnai nuo seno garsėjo fizine galia, tad buvo įdomu susitikti su ponu Broniumi, kuriam sportas buvo neatskiriama gyvenimo dalis.

Kaip išvengė draugiško teismo

Grįžęs į Rokiškį, Bronius pradėjo dirbti tuometinėje mašinų gamykloje tekintoju, subūrė sunkiaatlečių komandą.

- "Duodavome garo" Panevėžio, Biržų, Pasvalio, kitų miestų bei rajonų sportininkams. Nors įmonės vadovai buvo geranoriški, tačiau oficialiai ne visada finansiškai galėdavo paremti. Tekdavo ir pagudrauti... Vėliau, kai dirbau sūrių įmonėje, mane pagavo nešant cukrų ir grietinę. Padavė svarstyti draugiškam teismui. O mums reikėjo išvykti į varžybas Šilutėje. Aiškinau, kad cukrų, kaip gliukozės pakaitalą, ėmiau sportininkams, o grietinę – kad vyrai stipresni būtų. Tą mūsų ginčą išgirdo direktorius Antanas Trumpa: "Draugiškas teismas tegul įvyksta po varžybų. Gera pasirodys – žiūrėsime". Kai komanda parvežė apdovanojimus už visas 3 prizines vietas, tuo šis incidentas ir pasibaigė.

Bronius Svirskys ir daugiau papasakojo įdomių nutikimų. Visi jie vienaip ar kitaip susiję su sportu.

Šiame pastate Bronius pradėjo kilnoti štangą.

nysis brolis Antanas dirbo rūbininku. Tačiau jam labiau rūpėdavo pašokdinti merginas, todėl tekdavo jį pakeisti rūbinėje. Už tai brolis leisdavo gretimame kambaryje pakilnoti štangą. Kartą jį prispaudė už mane gerokai vyresnį vaikina. Prišokau ir nukėliau užgriuvusį svorį. Vyresnieji nustebo, kad tai man nesunkiai pavyko. Tada jie mane ir pripažino "savu".

Be štangos kilnojimo, dažnai žaisdavome tinklinį Vytauto gatvėje stovėjusioje bažnytelėje. Kai gavome dvi poras pirštinių, rimtai susidomėjau boksui. Vėliau ringe turėjau daugiau kaip 50 kovų, man buvo suteiktas pirmas atskyris.

"Boksininku nebūsi"

1954 metais Bronių pašaukė į armiją. Perspektyvų sportininką paliko tarnauti Lietuvoje – tuomet dar buvusioje 16-oje divi-

mažokas. Treneriai, matydami, kad lengvai viena ranka išraunu 75 kilogramų svorį, esu stiprus, vieną kartą pasakė: "Boksininku nebūsi, tačiau turi perspektyvų tapti geru sunkiaatlečiu ir net imtynininku". Pradėjau lankyti imtynių treniruotes, kilnoti štangą. Tada tarnavau jau Telšiuose. Ne kartą teko dalyvauti Pabaltijo karinės apygardos varžybose Rygoje, Kaliningrade, Klaipėdoje. Iš armijos parsivežiau keliasdešimt diplomų, kitų apdovanojimų.

Baigiantis tarnybai, treneriai siūlė pasilikti armijoje, tęsti sportinę karjerą, tačiau norėjau kuo greičiau grįžti į Rokiškį.

Gimtinėje – imtynės, sunkioji atletika

Jauną, stiprų vaikina Rokiškio statybos valdyboje sutiko išskėstomis rankomis. Laisvalaikis, ypač savaitgaliai – sportui.

- Buvusioje rusų mokykloje subūriau norinčius užsiimti imtynėmis, kilnojome štangą. Vėliau su Augustu Čepeliu organizuodavome parodomąsias varžybas. Atsirado perspektyvių sportininkų, esu išugdęs ne vieną sporto meistrą, kurie po kiek laiko jau patys treniravo jaunimą.

Tačiau gyvenimas pasisuko netikėta linkme.

Ant siūbuojančio denio

Sužinojęs, kad jūrininkai neblogai uždirba, Bronius nuvežė dokumentus į žvejybos laivyną. Gavęs teigiamą atsakymą, išvyko į Klaipėdą.

- Plaukiojau didžiuosiuose žvejybos traleriuose "Liudas Gira", "Plaja Hironas", "Ja-

1956 – ieji.

Kalendorius

Nuo trečiadienio iki trečiadienio

Saulė tekėjo 5.20, leisis 19.19. Dienos ilgumas 13.59. Balandžio 16 d., penktadienį, 6 val. 23 min. delčią keis jaunatis.

Vardadieniai, atmintinos dienos

Trečiadienis, 04.14

Ernesta, Justinas, Vaišvydė, Vaiva, Valerijonas, Visvaldas

Ketvirtadienis, 04.15

Anastazijus, Gema, Liudvina, Modestas, Vaidotė, Vilnius

Penktadienis, 04.16

Algedė, Benediktas, Giedrius, Gražvydas, Kalikstas

Šeštadienis, 04.17

Anicetas, Dravenis, Robertas, Skaidra

Sekmadienis, 04.18

Apolonijus, Eitvilas, Girmantė, Kaributas, Laura, Undinė, Verneris

Tarptautinė paminklų apsaugos diena

Pirmadienis, 04.19

Aistė, Eirimas, Eitvydė, Laisvūnas, Leonas, Leontina, Simonas

Antradienis, 04.20

Agnė, Eisvydė, Gailutis, Gostautas, Marcijonas, Traidenis

Nesenstančios tiesos

Ilgi ginčai rodo, kad tai, dėl ko žmonės ginčijasi, neaišku jiems patiems.

Volteras

Visai nebūtina visada sakyti viską, ką galvoji, bet visa, ką sakai, turi atitikti tavo mintis; antraip tai – pikta apgaule.

De Montenis

Niekada nedaugžodžiausi kalbėdamas tik tai, ką nori pasakyti.

Delakrua

Kalba – visų pavojingiausias ginklas; kardo prakirsta žaizda lengviau užgydoma negu ta, kurią palieka žodis.

Kalderonas

Pasijuok iš savo vargų, ir jų kartumas išnyks. Pasijuok iš savo priešininko – išnyks jo pyktis. Pasijuok iš savo piktuomo – ir jo neliks.

Rainis

Tegyvuoja... netobulumas!

Kodėl vis dažniau tvirtinama, kad buvo, yra ir bus netobulų žmonių, kad tai normalu? Tai jų "šventa" teisė – teigia ne vienas psichologas. Ne tik teigia, bet ir paaiškina: jei tik nuolat save smerkiantis, savimi nepatenkintas žmogus susitako su savo netobulumu, netrukus pajunta užplūdusią energiją. Atsiranda entuziazmas, kurį iki tol slopino savigrauža. Pasitikėjimas savimi skatina sėkmingai susidoroti su atsakingiausiomis užduotimis, rasti kelią iš painaus problemų labirinto. Sėkmė, ilgai atrodžiusi neįma-

noma, tampa reali, tačiau su viena sąlyga: daugiau sugebėsime pasiekti tik vienoje srityje. Taigi be sąžinės priekaištų, be baimės leiskite sau kartais būti pavargę, kur nors nesusipėti. Neslopinkite savo noro pasirinkti patys.

Netiesa, kad tokia nuostata skatina apatiją, nesidomėjimą kitais dėmesio vertais dalykais. Domėtis galima, bet teks išsirinkti vieną kryptį, vieną kelią. Be abejo, tada ir rezultatas bus vienas, bet tikras, neįstrigęs visiems laikams pusiaukelėje. Verta apsispręsti!

Kas trumpina gyvenimo kelią?

Ligos vaikystėje, paauglystėje, besaikis patikavimas, lepinimas.

Apatija, tingumas, baimė, dažni stresai namuose bei darbe.

Alkoholizmas, rūkymas. Higieninis, psichologinis, buitinis diskomfortas.

Netinkama mityba, padidėjęs svoris, persivalgymas.

Nesugebėjimas derinti darbo ir poilsio. Ilgą laiką sutrikęs miegas.

Nejudrus gyvenimo būdas. Neteisingas,

Kas ilgina gyvenimo kelią?

Kuo anksčiau pradėtas harmoningas fizinis ir dvasinių jėgų kaupimas, organizmo grūdinimas.

Sveika buitis. Tvirta, draugiška šeima. Palanki higieninė ir psichologinė aplinka.

Kūrybiškas darbas, teikiantis ne tik lėšas, bet ir pasitenkinimą, džiaugsmą, lavinantis sugebėjimus.

Tinkamai subalansuota mityba, vitaminai, mineralinės medžiagos, maisto produktai, pasirinkti atsizvelgiant į žmogaus amžių.

kenksmingas sveikatai fizinio ir protinio darbo santykis.

Prasta ventiliacija bute ir darbovietėje. Deguonies trūkumas nevedinamose patalpose.

Asmens higienos nepaisymas.

Vengimas bendrauti su gydytojais, kai sutrinka sveikatos, gydytojų rekomendacijų nepaisymas. Nesidomėjimas medicinos, sanitarinės kultūros aktualijomis.

Poilsis ne tik per atostogas, bet ir kiekvieną dieną, kai aktyvumas derinamas su pasyvu. Normalus miegas.

Teigiamų emocijų, išpūdžių kaupimas gamtoje, iškylaujant, bendraujant su įdomiais žmonėmis.

Optimistinės, gyvenimą teigiančios idėjos bei įsitikinimai.

Rūpinimasis sveikata kaip didžiausiu turtu. Jei būtina, - konsultacijos su gydytoju.

Puslapį parengė Rasa Čižauskienė

Pro atvira langa

Rimtu, ironišku ir linksmu žvilgsniu

Čia ir aukštuomenė,

ir skaičiuojantys
centus...

Jolita Kaškevičienė

Niekas nesiskundžia, kad trūksta barų ar kavinų. Dažniausiai žmonės piktinasi kainomis, reiškia pretenzijas dėl maisto kokybės ar aptarnavimo. Ir burnoja barmeną, kuris, atrodo, taip įtartinais žvilgčioja, lyg ketintų kokteilį atskiesti virintu vandeniu ar nugnybti gabalą kepsnio. Patiems barmenams, esant tokiai situacijai, manote, labai lengva?

Su manimi pasikalbėti maloniai sutiko trijų Rokiškio kavinų barmenai - Laimis Strungys, dirbantis kavinėje "Pagunda", Vita Šeškauskienė, maloniai besišypsanti "Vandens ženkluose", ir Ričardas Eigminas iš "Arkos".

- Ar dažnai įpykę klientai blogą nuotaiką išlieja ant barmeno?

Laimis:

- Taip, kartais būna, kai pasijunti lyg atpirkimo ožys, tačiau prie visko pripranti. Bent jau aš stengiuosi būti nuolaidus ir su klientais bendrauju maloniai. Juk klientas visada teisus.

Vita:

- Su klientais problemų neturiu, visiems ir visada maloniai šypsau. Tai iš tiesų padeda (šypsosi - aut. past.).

Ričardas:

- Klientai visada teisūs, kad ir kas beatsitiktų. Maloniai elgiuosi su visais, kurie užsuka į šią kavinę. Niekada nekonfliktuoju.

- Ar pasitaiko, kad klientai nesumoka todėl, kad virėjai prastai pagamino maistą, arba dėl pačių barmenų neatidumo?

Laimis ir Vita atsakė vienodai:

- Ne, niekada taip nebūna. Maistas pas mus šviežias ir skanus, o virėjos tiesiog puikios.

Vita dar pridūrė, kad kai kurie klientai pasako savo nuomonę apie vieną ar kitą patiekalą, pabrėžia, kad druskos buvo per mažai ar per daug, bet pinigėlius sumoka.

Ričardas:

- Prieš atnešant patiekalą, kurį užsi-

sakė, klientas gali pasakyti, kad pageidauja, jog jame nebūtų daug prieskonių ar druskos. Paragavęs patiekalą, klientas privalo už jį sumokėti.

- Ar perka rokiškėnai brangius gėrimus?

Laimis:

- Brangius gėrimus perka taip vadinamoji Rokiškio aukštuomenė, atvykusi pavakaroti ar tiesiog švęsti. Tačiau jie vengia švaistytis pinigėliais ir išsiskirti iš kitų, eilinių, piliečių. Maža ką apie juos gali pagalvoti. Užsieniečiai perka brangius, vertingus gėrimus ir be jokios širdies graužaties mėgaujasi jais.

Vita:

- Perka tik retai užeinantys į mūsų kavinę ir norintys pasirodyti prieš kitus.

Ričardas:

- Ne taip, kaip pigesnius. Vienas kitas perka paskanauti. Rokiškėnai pratina si prie geresnio gėrimo, perka ne sintetinius, bet kolekcinis vynus. Dažnas žiūri į gėrimo kilmę, vardą. Sunkiau su gerais kokteiliais. Provincijoje žmonės dar nepratę, kad kokteilis būtų maišomas ir pilstomas į 3, 4 taures.

Visi pašnekovai, tarsi susitarę, patvirtino mano teiginį, kad rokiškėnai geria daug. Ypač savaitgaliais. Ir ne brangius gėrimus, o mūsų degtinėlę bei stipriai į galvą "trenkiantį" alutį. Beje, alučio atsigerti dažniausiai užsuka jaunimėlis.

- Ar valgiaraštis reikalingas tik tam, kad jį galėtume paprasčiausiai

Nukelta į 8 psl.